

	<p>Tárgyak: A Ferenc-csatorna terve (1792)</p> <p>Intézmény: Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeum - Duna Múzeum Kölcsey u. 2. 2500 Esztergom +36 33 500 250 info@dunamuzeum.hu</p> <p>Gyűjtemények: Történeti Térképtár</p> <p>Leltári szám: DM_TT_23.78.49</p>
--	--

Leírás

A tervrajz a Dunát a Tiszával összekötő - a hajózást szolgáló - Ferenc-csatornát ábrázolja. Baloldalt a Duna, jobb oldalon pedig a Tisza keresztszelvényét látjuk a legnagyobb és a legkisebb vízállással. Közte a szintkülönbséget áthidaló három zsilip. A tervrajzot részletes ábramagyarázat és műszaki leírás kíséri. Kiss József az 1770-es évektől kamarai mérnökként dolgozott a Duna mentén, különböző vízrendezési, folyószabályozási és mocsár-lecsapolási munkákat végzett. 1786-ban tervet készített a Szivác (Sivac) környéki mocsarak lecsapolásáról, ekkor elvégezte a Duna és Tisza, Apatin és Bácsföldvár közötti terület szintezését is. 1790-ben öccsével, Kiss Gáborral megkezdte a vidék felmérését egy hajózható csatorna megtervezése céljából. Az uralkodó, I. Ferenc (1792–1835) - kiról a csatorna nevét kapta - engedélyezte a csatorna megépítését és 1792. június 11-én a két fivér egy részvénytársaságot hozott létre "Ferenc-csatornai kir. szabad hajózási társaság" néven. A Ferenc-csatorna létrejöttét a mocsarak lecsapolásának szükségessége, és a XVIII. századi hiányzó közlekedési utak megteremtési igényének köszönheti. A létrehozott csatornának nagy tranzit jelentősége is volt, mert az addigi dunai hajózási útvonalat 227 km-mel rövidítette meg. A Bácsföldvár és Monostorszeg közötti munkálatok 1793-ban kezdődtek Kiss József és Kiss Gábor tervei alapján és felügyeletük mellett. 1802-ben adták át a forgalomnak.

Nyelv: német

Szakmai leírás

PLAN Des Schiffahrts-Canals wodurch die Donau mit der Thejs in dem Batser-Comitat verbunden wird. Magyarul: Azon hajózási csatornának a terve, amely által Bács vármegyében a Dunát a Tiszával összekötjük. Technika: réznyomat.

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Papír / sokszorosított grafika

Méreték:

m: 44 cm, sz: 61 cm

Események

Készítés	mikor	1792
	ki	Kiss Gábor, Kiss József
	hol	
Sokszorosító nyomólemez készítése	mikor	
	ki	Johann Stenger (1767-1802)
	hol	
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Duna
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Tisza

Kulcsszavak

- térkép
- vízszabályozás